

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 733/2013 НА СЪВЕТА

от 22 юли 2013 година

за изменение на Регламент (ЕО) № 994/98 по прилагането на членове 92 и 93 от Договора за създаване на Европейската общност към някои категории хоризонтална държавна помощ

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 109 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент,

като има предвид, че:

- (1) Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета⁽¹⁾ дава правомощия на Комисията да обявява чрез регламенти, че някои определени категории помощ са съвместими с вътрешния пазар и са освободени от изискването за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).
- (2) Държавната помощ е обективно понятие, определено в член 107, параграф 1 от ДФЕС. Правомощието на Комисията да приема групови освобождавания, предвидено в Регламент (ЕО) № 994/98, се отнася единствено за мерките, които отговарят на всички критерии по член 107, параграф 1 от ДФЕС, и следователно представляват държавна помощ. Включването на определена категория помощ в Регламент (ЕО) № 994/98 или в регламент за освобождаване от задължение не предопределя квалифицирането на дадена мярка като държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.
- (3) Регламент (ЕО) № 994/98 дава правомощия на Комисията да обявява, че при определени условия помощите за малки и средни предприятия (МСП), за научноизследователска и развойна дейност, за опазване на околната среда, помощите за трудова заетост и обучение, както и помощите, отговарящи на пътна карта, одобрена от Комисията за всяка държава членка за предоставяне на регионални помощи, са съвместими с вътрешния пазар и не подлежат на задължението за уведомяване.
- (4) Регламент (ЕО) № 994/98 дава право на Комисията да освобождава помощта за научноизследователска и

развойна дейност, но не и за иновации. Междувременно иновациите станаха приоритет на политиката на Съюза в контекста на „Съюза за иновации“, една от водещите инициативи на стратегията „Европа 2020“. Освен това редица мерки за помощ за иновации са сравнително малки и не предизвикват значителни нарушения на конкуренцията.

- (5) В сектора на културата и опазването на културното наследство редица мерки, предприемани от държавите членки, не могат да бъдат определени като помощ, защото не отговарят на всички критерии по член 107, параграф 1 от ДФЕС, например защото бенефициентът не развива икономическа дейност или защото няма никакви последици за търговията между държавите членки. Доколкото обаче мерките в областта на културата и опазването на културното наследство представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, от държавите членки понастоящем се изисква да уведомяват Комисията за тези мерки. Регламент (ЕО) № 994/98 дава право на Комисията да предоставя освобождаване на помощ, отпусната на малки и средни предприятия (МСП), но това освобождаване е с ограничена употреба в сектора на културата, тъй като получателите често са големи дружества. Малките проекти в областта на културата, творчеството и опазването на културното наследство обаче, дори да се реализират от по-големи дружества, обикновено не водят до никакви значителни нарушения на конкуренцията, а датиращи отскоро случаи показват, че тази помощ има ограничени последици за търговията.
- (6) Освобождаванията в сектора на културата и опазването на културното наследство могат да се предвиждат въз основа на опита на Комисията, изложен в насоки, например за кинематографичните и аудио-визуалните творби, или да бъдат развити въз основа на конкретни случаи. Когато предвижда такова групово освобождаване, Комисията следва да вземе предвид факта, че то следва да обхваща само мерките, представляващи държавна помощ, че по принцип следва да бъде насочено към мерки, допринасящи за постигането на целите на „Модернизиране на държавната помощ на ЕС“, както и че групово освобождаване се предоставя единствено на помощта, за която Комисията е придобила значителен опит. Освен това следва да се вземат предвид основната компетентност на държавите членки в областта на културата и специалната закрила, предоставена на културното многообразие съгласно член 167, параграф 1 от ДФЕС.

(¹) ОВ L 142, 14.5.1998 г., стр. 1.

- (7) От държавите членки се изисква да уведомяват Комисията и за мерките за държавна помощ, предоставена за отстраняване на щети, причинени от природни бедствия. Сумите, предоставени в тази област, обикновено са ограничени и могат да бъдат определени ясни условия за съвместимост. Регламент (ЕО) № 994/98 дава право на Комисията да освобождава този вид помощ от задължението за уведомяване само ако е предоставена на МСП. Големите дружества обаче също могат да бъдат засегнати от природни бедствия. Според опита на Комисията тази помощ не води до никакви значителни нарушения на конкуренцията и въз основа на придобития опит могат да бъдат определени ясни условия за съвместимост.
- (8) От държавите членки се изисква да уведомяват Комисията и за мерките за държавна помощ, предоставена за отстраняване на щети, причинени от някои неблагоприятни климатични условия в областта на рибарството. Сумите, предоставени в тази област, обикновено са ограничени и могат да бъдат определени ясни условия за съвместимост. Регламент (ЕО) № 994/98 дава право на Комисията да освобождава този вид помощ от задължението за уведомяване само ако тя е предоставена на МСП. Големите дружества обаче също могат да бъдат засегнати от неблагоприятни климатични условия в областта на рибарството. Според опита на Комисията тази помощ не води до никакви значителни нарушения на конкуренцията и могат да бъдат определени ясни условия за съвместимост въз основа на придобития опит.
- (9) В съответствие с член 42 от ДФЕС правилата за държавната помощ не се прилагат при определени условия за някои мерки за помощ в полза на селскостопанските продукти, изброени в приложение I към ДФЕС. Член 42 не се прилага за горското стопанство и за продукти, които не са включени в приложение I. Поради тази причина понастоящем съгласно Регламент (ЕО) № 994/98 помощта за горското стопанство и за насърчаване на невключени в приложение I продукти от сектора на храните, може да бъде освободена само ако е ограничена до МСП. Комисията следва да може да освобождава определени видове помощ за горското стопанство, включително помощ, съдържаща се в програмите за развитие на селските райони, както и помощта, предназначена за насърчаването и рекламата на невключени в приложение I продукти от сектора на храните, където според опита на Комисията нарушенията на конкуренцията са ограничени и могат да бъдат определени ясни условия за съвместимост.
- (10) В съответствие с член 7 от Регламент (ЕО) № 1198/2006 на Съвета от 27 юли 2006 г. за Европейския фонд за рибарство⁽¹⁾ членове 107, 108 и 109 от ДФЕС се прилагат за помощите, отпускани от държавите членки на предприятия в сектора на рибарството, с изключение на плащанията, извършвани от държавите членки съгласно и в съответствие с Регламент (ЕО) № 1198/2006. Допълнителната държавна помощ за опазването на морските и сладководните биологични ресурси обикновено има ограничени последствия за търговията между държавите членки, допринася за постигането на целите на Съюза в сферата на морската политика и политиката в областта на рибарството и не води до сериозни нарушения на конкуренцията. Предоставяните суми обикновено са ограничени и могат да бъдат определени ясни условия за съвместимост.
- (11) В сектора на спорта, по-специално в сферата на аматьорския спорт, редица мерки, предприемани от държавите членки, не могат да бъдат определени като помощ, защото не отговарят на всички критерии по член 107, параграф 1 от ДФЕС, например защото бенефициентът не развива икономическа дейност или защото няма никакви последствия за търговията между държавите членки. Доколкото обаче мерките в областта на спорта представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, от държавите членки понастоящем се изисква да уведомяват Комисията за тези мерки. Мерките за държавна помощ в сектора на спорта, по-специално тези в сферата на аматьорския спорт или малките по мащаб, често са с ограничени последствия за търговията между държавите членки и не водят до сериозни нарушения на конкуренцията. Предоставените суми обикновено също са ограничени. Въз основа на придобития опит могат да бъдат определени ясни условия за съвместимост, за да се направи така, че помощта в областта на спорта да не води до никакво значително нарушение.
- (12) По отношение на помощта за въздушния и морския транспорт, според опита на Комисията, помощта със социален характер за транспорта на живеещите в отдалечени райони като най-отдалечените райони и острови, включително монорегионалните островни държави членки и рядконаселените зони, не поражда значително нарушаване на конкуренцията, при условие че се предоставя без дискриминация спрямо самоличността на превозвача. Освен това за нея могат да бъдат определени ясни условия за съвместимост.
- (13) През последните години Комисията придоби голям опит в областта на помощта за ширококолентова инфраструктура и създаде насоки за това⁽²⁾. Според опита на Комисията помощта за определени видове ширококолентови инфраструктури не води до никакви значителни нарушения на конкуренцията и може да подлежи на групово освобождаване, при условие че са изпълнени някои условия за съвместимост и че инфраструктурата се разполага в „бели райони“, т.е. в райони, в които няма инфраструктура от същата категория (широколентова или за високоскоростен достъп от следващо поколение NGA) и в които няма вероятност такава инфраструктура да бъде разработена в близко бъдеще, както е посочено в установените в насоките критерии. Това се отнася за помощта за

⁽¹⁾ ОВ L 223, 15.8.2006 г., стр. 1.

⁽²⁾ Съобщение на Комисията — Насоки на ЕС относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разполагане на ширококолентови мрежи (ОВ С 25, 26.1.2013 г., стр. 1).

предоставяне на основен широколентов достъп, както и за индивидуалните мерки за помощ в ограничен размер, които обхващат NGA мрежите, и помощта за строителни работи, свързани с широколентовия достъп и пасивната широколентова инфраструктура.

- (14) По отношение на инфраструктурата редица мерки, приемани от държавите членки, не могат да бъдат определени като помощи, защото не отговарят на всички критерии по член 107, параграф 1 от ДФЕС, например защото бенефициентът не развива икономическа дейност или защото няма никакви последствия за търговията между държавите членки, или защото мерките представляват компенсация за услуга от общ икономически интерес и отговарят на всички критерии на съдебната практика по делото Altmark⁽¹⁾. Доколкото обаче финансирането на инфраструктура представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, от държавите членки понастоящем се изисква да уведомяват Комисията за тези мерки. По отношение на инфраструктурата предоставянето на помощ в ограничен размер на инфраструктурни проекти може да се окаже ефективен начин за подпомагане постигането на целите на Съюза, доколкото помощта минимизира разходите и ограничава потенциалното нарушаване на конкуренцията. Поради това Комисията следва да има възможност да освобождава държавната помощ за инфраструктурни проекти, които подпомагат постигането на целите, посочени в настоящия регламент, както и подпомагат други цели от общ интерес, особено целите на „Европа 2020“⁽²⁾. Това може да обхваща подкрепа за проекти, включващи многосекторна инфраструктура или съоръжения, където е необходима помощ в малки размери. Въпреки това груповото освобождаване може да бъде предоставяно само за инфраструктурни проекти, за които Комисията има достатъчен опит, за да определи ясни и строги критерии за съвместимост, които гарантират, че рискът от потенциално нарушаване на конкуренцията е ограничен и че помощта в големи размери продължава да подлежи на изискването за уведомяване съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС.

- (15) Следователно приложното поле на Регламент (ЕО) № 994/98 следва да бъде разширено, за да включи нови категории помощ. Посоченото включване не засяга квалифицирането на дадена мярка като държавна помощ в категориите и секторите, в които държавите членки вече са се намесили.
- (16) С Регламент (ЕО) № 994/98 се изисква праговете за всяка категория помощ, по отношение на която Комисията приема регламент за групово освобождаване, да бъдат изразени като интензитет на помощта по отношение на съвкупност от допустими разходи или като максимален размер на помощта. Това условие затруднява груповото освобождаване на някои видове мерки, включващи

държавна помощ, които поради специфичния начин, по който са планирани, не могат да бъдат точно изразени като интензитет на помощта или като максимален размер на помощта, като например финансовите инженерингови инструменти или някои видове мерки, насочени към насърчаване на инвестициите в рисков капитал. Това се дължи най-вече на факта, че такива комплексни мерки могат да включват помощи на различни нива: преки бенефициенти, междинни бенефициенти, непреки бенефициенти. Предвид нарастващото значение на тези мерки и техния принос за постигане на целите на Съюза е необходима по-голяма гъвкавост, за да се даде възможност да се приложи освобождаване за тези мерки. Ето защо при такива мерки следва да е възможно да се определят прагове за предоставянето на конкретна помощ, като максимален размер на държавно подпомагане за тази мярка или във връзка с нея. Максималният размер на държавното подпомагане може да съдържа елемент на подпомагане, който да не представлява държавна помощ, при условие че мярката включва поне някои елементи на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, които елементи не са незначителни.

- (17) С Регламент (ЕО) № 994/98 от държавите членки се изисква да предоставят обобщена информация относно предоставената от тях помощ, която е обхваната от Регламента за групово освобождаване. Публикуването на тези обобщения е необходимо, за да се гарантира прозрачността на мерките, приети от държавите членки. По времето, когато беше приет Регламент (ЕО) № 994/98, публикуването им в *Официален вестник на Европейския съюз* беше най-ефективното средство за гарантиране на прозрачност. С развитието на електронните комуникационни медии обаче публикуването на обобщенията на уебсайта на Комисията е също толкова бърз и по-ефективен метод, който осигурява и по-голяма прозрачност на заинтересованите страни. Следователно, вместо да бъдат публикувани в *Официален вестник*, тези обобщения следва да бъдат публикувани на уебсайта на Комисията.

- (18) По същия начин проекторегламентите и другите документи, които трябва да бъдат разгледани от Консултативния комитет по държавна помощ в съответствие с Регламент (ЕО) № 994/98, следва да бъдат публикувани на уебсайта на Комисията, а не в *Официален вестник*, с цел да се осигури по-голяма прозрачност и за да се намалат административната тежест и закъсненията в публикуването.

- (19) Процедурата за съгласуване, посочена в член 8 от Регламент (ЕО) № 994/98, предвижда допитване до Консултативния комитет по държавна помощ преди публикуването на проекторегламента. За по-голяма прозрачност обаче проекторегламентът следва да се публикува на уебсайта на Комисията в същото време, когато Комисията се допитва до Консултативния комитет за първи път.

- (20) Поради това Регламент (ЕО) № 994/98 следва да бъде съответно изменен,

⁽¹⁾ Решение на Съда от 24 юли 2003 г. по дело C-280/00, Altmark Trans GmbH и Regierungspräsidium Magdeburg / Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (2003 г., Recueil, стр. I-7747).

⁽²⁾ Вж. Препоръка 2010/410/ЕС на Съвета от 13 юли 2010 г. относно общите насоки за икономическата политика на държавите членки и на Съюза (ОВ L 191, 23.7.2010 г., стр. 28) и Решение 2010/707/ЕС на Съвета от 21 октомври 2010 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 308, 24.11.2010 г., стр. 46).

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕО) № 994/98 се изменя, както следва:

1) Заглавието на регламента се заменя със следното:

„Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета от 7 май 1998 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към определени категории хоризонтална държавна помощ“.

2) Член 1 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 буква а) се заменя със следното:

„а) помощи за:

- i) малки и средни предприятия;
- ii) научноизследователска, развойна дейност и иновации;
- iii) опазване на околната среда;
- iv) заетост и обучение;
- v) култура и опазване на културното наследство;
- vi) отстраняване на щети, причинени от природни бедствия;
- vii) отстраняване на щети, предизвикани от някои неблагоприятни климатични условия в областта на рибарството;
- viii) горско стопанство;
- ix) насърчаване на невключени в приложение I от ДФЕС продукти от хранителния сектор;
- x) опазване на морските и сладководните биологични ресурси;
- xi) спорт;
- xii) транспорт в полза на живеещи в отдалечени райони, когато тази помощ е със социален характер, при условие че се предоставя без дискриминация относно самоличността на превозвача;
- xiii) основна широколентова инфраструктура, отделни инфраструктурни мерки в ограничен размер, обхващащи мрежите за достъп от следващо поко-

ление, строителни работи, свързани с широколентовия достъп, и пасивна широколентова инфраструктура в области, в които няма подобна инфраструктура или в които няма вероятност такава инфраструктура да бъде разработена в близко бъдеще;

xiv) инфраструктурни проекти, които подпомагат целите, изброени в подточки от i) до xiii) и в буква б) от настоящия параграф и които подпомагат други цели от общ интерес, особено целите на „Европа 2020“;

б) в параграф 2 буква в) се заменя със следното:

„в) прагове, изразени като интензитет на помощта по отношение на съвкупност от допустими разходи или като максимален размер на помощта, или — за определени видове помощ, при които може да е трудно да се определят точно интензитетът или размерът на помощта, по-специално финансовите инженерингови инструменти, инвестициите в рисков капитал или други подобни — изразени като максимално равнище на държавно подпомагане за тази мярка или във връзка с нея, без да се засяга квалификацията на съответната мярка съгласно член 107, параграф 1 от ДФЕС“.

3) Член 3, параграф 2 се заменя със следното:

„2. При реализацията на системи за помощ или индивидуални помощи, отпускани извън система, освободени съгласно регламентите, посочени в член 1, параграф 1, държавите членки предоставят на Комисията за публикуване на уебсайта на Комисията обобщена информация относно тези системи за помощ или индивидуални помощи, които не са предмет на системите за освободени помощи.“

4) Член 8 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 буква а) се заменя със следното:

„а) едновременно с публикуването на проекторегламент в съответствие с член 6;“

б) в параграф 2 второто изречение се заменя със следното:

„Проектите и документите, които трябва да се разгледат, се прилагат към уведомлението, и могат да бъдат публикувани на уебсайта на Комисията.“

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 22 юли 2013 година.

За Съвета
Председател
C. ASHTON